

POČASIE
NA ZAJTRA

Večerník

STREDA
2. september 2015

Ročník 1
Číslo 0

NOVINY VŠETKÝCH BRATISLAVČANOV

www.vecernik.sk

Vychádza od roku 1956

nepredajné

**VOLAJTE,
PÍŠTE!**

Ak narazíte na čokoľvek zaujímavé, dajte nám o tom vedieť.

Zavolajte nám v pondelok až piatok na číslo 0905 240 523 v čase medzi 7.00 – 9.00 h.

Odkaz, prípadne aj s vašimi kontaktnými údajmi, nám nechajte kedykoľvek.

Môžete nám tiež napísať na mailovú adresu info@vecernik.sk alebo na poštovú adresu Moyzešova 4, 811 05 Bratislava.

POZVÁNKA

VÝZVA

Príďte dnes za nami na Hlavné námestie!

Pozývame každého, kto si chce zaspomínať na starý Večerník a zoznámiť sa s tým novým. Dnes od 18. hodiny bude Hlavné námestie rozvíjať bratislavskými rožkami, dobrou kavičkou a chrumkavými novinárskymi kačicami. Pochutia si na nich traja z vás, ktorí počas programu prinesú na pódium najstaršie vydanie bratislavského Večerníka.

Už z diaľky budete počuť Paľu Hammela, Lojzovcov, Pressburger Klezmer Band či Adelu Banášovú a jej zaujímavých hostí.

Prípad na stredú

Panička a smetiár
strana 3

DNES ŠTARTUJEME

Nápad. Nápad znova začať vydávať Večerník bol dôvod, prečo sme sa vybrali do knižnice. Požičali sme si staré vydania tohto denníka. Vôňa tlačiarenskej farby z nich už dávno vyprchala. Udalosti z titulných stránok sú nenávratnou minulosťou. Ale kto

povedal, že sa noviny nedajú oživiť?

Úplne prvé číslo Večerníka vyšlo v pondelok 1. októbra 1956. Oznamovalo, že Viedeň kvôli štrajku ostala bez chleba. Že málokde sa vypilo toľko dobrého vína, ako v neďelu na karloveských hodo-

ch. Píše sa aj o módnej prehliadke zákazkových závodov mesta Bratislavy v Hoteli Devín.

Týmto správami sa to začalo. No a následne, v duchu práve aktuálnej doby, prinášal Večerník aktualitu, servis a zaujímavosti až do roku 2006. Potom zanikol. Vyšiel

až dnes. Jeho nulté číslo práve držíte v rukách. Od zajtra vám Večerník v meste predajú kolportéri a nájdete ho aj v novinových stánkoch.

Budeme sa tešiť, keď vám s ním bude popoludňajšia káva chutiť – večerníkovo.

Vaša redakcia

PRÍPAD

na stredu

Všetky dámy z okolia závideli pani Anne priťažlivého, dobre zarábajúceho manžela. Nikto však nevedel, že ju úplne zanedbáva. „Keby na mňa len kašľal. On bol však veľmi usilovný mimo domu!“ spomína znechutená manželka. Najprv sa zbližila s jej kolegynou. Potom prišli na rad kamarátky. Vrcholom bolo, keď sa jej sestra priznala, že sa mužiček dobre pobavil aj s ňou.

„Predsavzala som si, že sa tomu sviniarovi poriadne pomstím. Tak, aby som ho čo najviac ponížila. Dlhmi mi však nenapadlo, ako by som to mohla urobiť.“ Problém podvážanej ženy nečakane vyriešila náhoda. „Pri rannej káve som zrazu začula čudný buchot. Zvedavosť ma vytiahla na balkón. Dole robili smetiari, a tak som jedného zavolať hore,“ hovorí dáma.

Huncútsky odvoz smetí so špeci-

álnym bonusom sa stal pravidlom. Časom sa však votrela chybička. „Na toto veru do smrti nezabudnem!“ kyslo sa škerí mileneč domácej panej.

PANIČKA A SMETIAR

„Len si to predstavte! Po perfektnom telocviku na chvíľu zavriete oči a keď zdvihnete viečka, uvidíte priamo nad sebou rozzúreného paroháča! Ihneď ma vyšmaril z bytu. Tak som sa ocitol v panelákovvej chodbe úplne nahý. Našťastie som o poschodie nižšie na sušiaku našiel tričko a montérky.“

Rozzúrený manžel schytil varechu. Tridsaťpäťročná žena dostala bitku

ako malé dieťa. „Oveľa horšie ako údery boli mužove komentáre. Vraj mu nevadí moja nevera, na smrť ho však uráža, že ho podvádzam práve so smetiárom,“ mraští sa dáma.

Od tejto chvíle začal pán domáci manželku šikanovať. „Mohla som ísť tak do práce, na nákup a domov. Keď večer odchádzal z domu, zamykal

ma do obývačky. Vydal mi peniaze len na jedlo a domácnosť,“ spomína potrestaná nevernica. „Nakričal som na ňu, že odteraz jej behanie po butikoch môžu financovať smetiari,“ vyšciera sa podarený manžel.

Pani Anna však našla z tejto situácie východisko: „Večer som vždy počkala, kým môj domáci tyran pred telkou zachrápe. Z vnútorného vrec-

ka saka, obvykle zloženého na stoličke, som opatrne vytiahla maličký kľúčik. Mój starý totiž držal dosť peňazí v železnej pokladničke pod vaňou. Tichučko som otvorila kasu a vzala rozumnú sumu.“ Manžel dlho nič nezbadal. „Aby som mala istotu, že sa nezobudí a neprekvapí ma pri krádežiach, dávala som mu do večere rozdrvené tabletky na spanie.“

Raz však chémia nezabrala. Muž sa predčasne zobudil, prichytil ženu pri číne a poriadne ju zmaľoval. Pri bitke a naháňačke rozbil kúpeľňu, predsieň a časť kuchyne. Krikom a buchotom vydesení susedia zavolali políciu. Týraná a zbitá panička sa na políciu vyžalovala zo svojho trápenia. S vyklbebným zápästím, monoklom a rozfatou perou skončila u lekára. Na druhý deň však trestné oznámenie stiahla. S manželom sa ale rýchlo rozviedla.

Matej Snopko

Prvá dáma Večerníka

Silvia Vnenková, foto: archív H. G.

Hildu Gábrišovú som poznala najskôr ako autorku piatkových večerníckarských príbehov. Obdivovala som jej jazyk a štýl, akým sa dokázala dotknúť čitateľa, ako vedela sprostredkovať ľudský príbeh spolu so všetkými emóciami. Keď som sa s ňou stretla v redakcii, zistila som, že je to úplne normálna ženská, príjemná, vtípná, múdra, bez „hviezdnych manierov“. A keď si so mnou potykala, brala som to ako vyznamenanie. Hilda Gábrišová sa nezmenila. Možno jej pribudlo zopár vrások, ale vo všetko ostatnom zostala tou Hildou Gábrišovou z piatkových príbehov, ktoré písala 22 rokov.

Ako si sa vo Večerníku ocitla?

Ešte ako študentka som chodila do môjho rodného Lamača autobusom, ktorý mal zastávku pred Domom novinárov, kde sídlil Večerník. Nazerala som do redakčných okien. Tu by som chcela niekedy robiť, vravela som si v duchu. Po skončení žurnalistiky som však nastúpila do Hlasu ľudu a už tu som zača-

la koketovať s príbehmi. Vymyslela som seriál Jeden deň života, s ktorým som aj vyhrala Cenu mladých novinárov. Všimol si ma vtedajší šéfredaktor Večerníka Michal Lanko. Ponúkol mi miesto na vnútropolitickom oddelení a prijala som to, hoci to nebola celkom moja parketa. Mala som prisneho šéfa Ervína Šoóša, dodnes počujem, ako kričí: „Fratriciová, čo tu sedíte ako v krčme, do ulice!“ Bola to však dobrá škola. Potom som sa vydala, prišla materská a keď som sa vrátila, vtedajší šéf Vlasto Kříž ma preradil na reportážne oddelenie. To mi už viac chutilo. Raz tak sedíme v klube novinárov, reč bola o nejakom prieskume o čítanosti tlače, a z neho vyplynulo, že čitateľov najviac zaujímajú príbehy. No ožila som a vrátila som sa k príbehom, s ktorými som začala v Hlase ľudu. To už bol šéfredaktorom František Bartošek a ja som mu bola veľmi vďačná, že mi dal voľnú ruku. Redigovala som piatkovú tretiu stranu a písala som svoje príbehy. Boli

to pre mňa veľmi vzrušujúce a plodné novinárske roky. Tešila som sa, že moja rubrika pritiahla čitateľov, dostávala som more listov, v ktorých sa mi ľudia zverovali, niekedy mi ďakovali, ale prišli aj vyhrážky. S tým ale musí novinár rátať.

Je známe, že tvoje príbehy sa reálne stali. Spomínaš si na nejaký, ktorý sa ťa dotkol?

Spomeniem príbeh vysokoškolačky, ktorá si pri návštevách detského domova zamilovala jedno dievčatko a potom si ho s podporou svojich rodičov zobrala do pestúnskej starostlivosti. Z tohto príbehu vznikla aj moja prvá televízna inscenácia Žiadne veľké slová, ktorá na medzinárodnom televíznom festivale Zlatá Praha, vtedy veľmi prestížnom a populárnom, získala Cenu diváka a predala sa do mnohých krajín. Alebo aj príbeh týranej ženy s dieťaťom, ktorú po jeho uverejnení prichýlili starší manželia, a vznikla tak nová rodina. Keď som za nimi po roku či dvoch prišla a videla, ako vzťahy fungujú, cítila som také pohladenie na duši, že to, čo robím, má zmysel.

Na koho z kolegov si najviac a najradšej spomínaš?

S úctou na už nebohého šéfa Františka Bartoška. Riadil redakciu vo veľmi zložitých časoch. Vedel sa toho zhostiť s jemu vlastnou noblesou, odrážal útoky zhora, tlmil občasnú rebéliu redaktorov, robil všetko pre to, aby noviny mohli vyjsť. Veľmi si vážim, že mi dovolil pohybovať sa na osobnom ostrovčeku slobody. Alebo Magda Boórová. Viedla rubriku Slovo majú Bratislavčania. Aj k notorickému sťažovateľovi sa správala milo, prihovárala sa už s legendárnou otázkou: čo pekného ste nám priniesli? Miro Jaslovský písal Prípady na stredu. Výborný novinár, rebel, bordelár, kamarát, skvelý človek. Rada spomínam Na Gabiku Kopicovú, Veroniku Tokolyovú, Ninu Hradiskú, Juraja Teveca. A, samozrejme, na Eda Bednárika.

V čom bol podľa teba Večerník špecifický a čím môže byť špecifický dnes?

Večerník v roku 1956 vznikol predovšetkým zásluhou jeho prvého šéfredaktora Jána Trachtu,

Hilda Gábrišová

ktorý sa obklopil novinárskymi esami, akými nepochybne boli Vlado Mihal, Boris Droppa, Rudo Olšínský, Jaro Mareš, Tibo Michal, Martin Hric... Jazyk Večerníka nebol oficiálny, redaktori písali o témach, ktoré ľudia zaujali. Po odchode Jána Trachtu nastal trochu útlm, ale potom sa Večerník znovu rozbehol. Pre mňa bolo úžasné, že som písala do novin, na ktoré v podvečer ľudia stáli v rade. Jeho znovuzrodenie ma veľmi teší, aj keď si uvedomujem, že jeho pozícia nebude ľahká. Ale ak Bratislavčania budú cítiť, že Večerník priťažlivým jazykom mapuje ich problémy a hľadá ich riešenie, nájdú si k novinám cestu. Ak sa bude zaujímať o občanov. Želám Večerníku, aby sa chopil tejto šance, aby tieto noviny patrili ku koloritu Bratislavy.

Tomáš Fabor na Obchodnej ulici.

SRDCU BLÍZKE MIESTA, BRATISLAVSKÉ

Matúš Nemet,
foto: Miro Košířer

Spomienky sú chvíle, keď sme „teraz“ u „včerajška“ na bleskovej návšteve. Vôňa, dotyk, zvuk sa nám zvečnia na jednom konkrétnom mieste, a to miesto – ulica, sídlisko či lavička v parku – zostáva v srdci. Aj známe osobnosti o tom vedia svoje...

Napriek tomu, že sa spevák Pavol Hammel nepovažuje za nostalgickú dušu a páčia sa mu aj nové projekty nákupno-oddychových centier na brehu Dunaja, jeho spomienky sú späté s Jakubovým námestím, okolím jeho rodiska, kam chodil v detstve s kamarátmi hrať futbal. Okrem toho nám v súvislosti s Jakubovým námestím prezradil vtedajšiu originálnu

Pavol Hammel na Jakubovom námestí.

Adela Banášová v Liščom údolí.

marketingovú stratégiu: „Lieťadlá zhadzovali letáky a my ako chalani sme súťažili, kto ich nazbiera viac, a to bolo presne oznámenie o Večerníku.“

Moderátorka Adela Banášová považuje za svoje srdcu blízke miesto park v Liščom údolí, podľa nej „kus prírody v Bratislave“. Neďaleko Liščieho údolia býva a oceňuje, že tu

rastú stromy a žije divá zver. Nebyť odpadkov a vyciňania „živočíchov“ po hodoch v Karlovej Vsi, bolo by to idylické prostredie.

Tomáš Fabor zo skupiny Lojzo žije v Bratislave od svojich 25 rokov a ako hrdý Petržalčan rád spomína na účinkovanie v televíznom programe, ktorý sa natáčal na Obchodnej ulici: „To bol nejaký predchodca relácie Čo dokáže ulica a my sme boli na Obchodnej v jednom odevnom obchode vo výklade, medzi figurínami sme tam nehybne stáli, ľudia prechádzali okolo a keď si nás všimli, zarazili sa.“

Každý z oslovených len ťažko hľadal jedno konkrétne miesto spomienok, ale niečo spoločné zostalo aj pre budúcnosť – láska k svojmu mestu.

Dom po rekonštrukcii má pivnicu z minulého storočia

Hoci tehlový dom na Račianskej ulici prešiel rekonštrukciou, majiteľ dbal hlavne na jeho vzhľad zvonku. Rekonštrukcia pivnice sa skončila presne pri vstupe do nej, biela farba je natretá na stene tesne pri dverách. Dole vás čakajú pavučiny, smeti, misky s jedom na potkany a potuchnutý zápach.

Text a foto: Gabi Halmová

Obyvateľ domu Martin Chovanec nám povedal: „Na to, že máme pivnicu, som aj zabudol. Videl som ju tuším raz v živote, a stačilo mi to.“ Sú však aj vlastníci, ktorí sa o tieto priestory zaujímajú. „Správca nás ignoruje. Žiadali sme ho o pripojenie vody a elektrickej energie do pivničných priestorov. Ako vlastníci sme sa dohodli, že si na vlastné náklady dáme tú pivnicu spraviť. Bohužiaľ, bez vody a elektriny sa murovať a pracovať nedá,“ povedal Peter Šenk.

Obrátili sme sa teda na firmu BRATISLAVSKÁ SPRÁVCOVSKÁ A SERVISNÁ, s.r.o. „Pivničné priestory boli v rámci celkovej rekonštrukcie vyčistené a rozdelené latový-

mi priečkami. Odpredané boli spolu s bytmi a sú vo vlastníctve majiteľov bytov, ktorí mali záujem si ich odkúpiť. V rámci požiadavky vlastníkov bolo doplnené elektrické osvetlenie. Vlastníkom nič nebráni, aby sa dohodli, ako si chcú priestory upraviť. Rovnako si všetko musia financovať sami. V tomto prípade správca domu nie je prekážkou, aby si vlastníci tieto priestory upravili, ani nie je zodpovedný za stav, v akom sú pivnice,“ vysvetlil konateľ správcovskej spoločnosti Rudolf Lisý.

NEBEZPEČNE V CENTRE

Text a foto: Miro Košířer

V historickom jadre mesta, na Beblavého ulici, už niekoľko mesiacov ohrozuje bezpečnosť chodcov, cyklistov, ale aj vodičov rozpadnutá žulová dlažba. Denne tadiaľto prejdú stovky návštevníkov. Vo večerných hodinách je ulica slabo osvetlená, stačí, ak niekto šliapne medzi roz-

bité kocky, a môže sa vážne zraníť. O niekoľko desiatok metrov, za rohom, na Mikulášskej ulici, je tiež na ceste rozbitá kocková dlažba po celej šírke komunikácie. Chodcov ohrozuje nielen pád na dlažbu, ale aj náhodne odstrelené kocky od pneumatiky okoloidúceho auta.

Na Beblavého ulici sa dobre pozerajte pod nohy.

Môj prvý deň v škole

Doteraz si naň pamätám veľmi presne. Mama ma navliekla do silónových šiat z Ameriky a do copu mi uviazala obrovskú mašľu. Chytila ma za ruku a takto vyparadenú odvieďa na školský dvor na Duklianskej ulici. Do „zédeesky“, ktorá časom zmenila meno a začala sa volať Lazaretská s vyučovacím jazykom nemeckým. Dnes, žiaľ, táto budova chátra a mesto zrejme čaká, kým „padne“.

(eš) foto: archív

Ako si spomínate na váš prvý deň v základnej škole?

- opýtali sme sa populárnych umelcov, ktorí sa narodili v našom meste.

KATARÍNA HASPROVÁ: speváčka

- Do prvej triedy som začala chodiť na Základnú školu Červený kríž, dnes sa to volá ZŠ Mudroňova. Veľa si z prvého dňa nepamätám, len viem, že som sa tešila zo všetkého, čo som dostala do školskej tašky. Mala som radosť z plniaceho pera, ale hlavne z čínskeho pera, ktoré bolo vtedy hitom. Mala som krásne farbičky, všetko nové a farebné. Kedysi

to bolo iné ako teraz, nemali sme veľa vecí na výber a myslím si, že sme boli aj skromnejší. Bola som dobrá žiačka, usilovala som sa, dobre mi išla najmä nemčina, ktorú sme v škole mali od samého začiatku. Dnes sa už nepamätám, ako sa volala naša triedna, no moja najlepšia priateľka, s ktorou som v spojení dodnes, bola a je susedka Hanka. Žije pri Paríži, pracuje vo výskume rakoviny a darí sa jej veľmi dobre.

ZUZANA HAASOVÁ: herečka a speváčka

- Do školy som chodila na Dolných hnoch. Základná škola Podzáhradná bola výnimočná tým, že v nej učilo množstvo krásnych mladých a veľmi milých učiteliek. Na ten prvý deň v škole si veľmi nepamätám. Viac na zápis do školy. Naša triedna učiteľka pani Černá mala s nami veľkú trpezlivosť, nikdy na nás nekríчала. Ja si však s láskou spomínam aj na našu triednu v druhej triede. Pani Il'ková bola so mnou v čase, keď na mňa zaútočila cukrovka a všetko so mnou veľmi citlivo prežívala. Obe tieto pedagogičky mali k nám, deťom, citlivý, pozitívny prístup, ktorý je nesmierne dôležitý.

EVA GOLOVKOVÁ: gitarová virtuózka a učiteľka

- Keďže sme vtedy bývali na Gorkého ulici, začala som chodiť na zédeesku na Jesenského. Z prvého dňa si najviac pamätám popoludnie v školskej družine. Bolo to celkom iné ako v škôlke. Naša triedna, pani učiteľka Kosová, bývala vedľa Carltonu. V triede nás bolo viac než tridsať, a pretože som bola už vtedy vysoká, sedávala som v zadnej lavici. Často som však vyrušovala, tak ma zvykli presadiť dopredu. Až do šiestej triedy som bola dobrá žiačka. Aj z matematiky som mávala jednotku. Odkedy som začala hrať na gitare, všetko ostatné zostalo bokom.

OLGA BELEŠOVÁ: herečka

- Neviem prečo, ale k nám do školy prišiel fotograf, až keď som bola druháčka. Do základnej školy som chodila na Tokajickej ulici. Bola som usilovná žiačka, rada som recitovala aj spievala, čo si všimla aj moja triedna učiteľka Zuzana Benešová, mimochodom, mama dramaturgičky a herečky Dariny Abrahámovej

a babička herečky Zuzky Porubjakovej. Práve ona poradila mojim rodičom, aby ma prihlásili do LUDUS-u, divadelnej školy a divadla, kde som hrala a študovala od svojich ôsmich do osemnástich rokov. Bola to fantastická učiteľka, ktorá nasmerovala môj život správnym smerom. S láskou na ňu spomínam.

JUSTIN P. TOPOLSKÝ: moderátor a spevák

- Bol som také plavovlasé chlápätko, ktoré radi obliekali do štýlového kroja. Ešte aj vtedy, keď som išiel do prvej triedy. Do prvej triedy som začal chodiť na Kalinčiakovu ulicu, do druhej už na Českú ulicu. Miloval som svoju triednu učiteľku Šrámkovú, ktorá veru mala so mnou čo robiť. Lebo ako najvyšší som sa stále tĺkol so spolužiakom. Až na to, že som nemal „zicflajš“, som sa však naozaj dobre učil.

VÝLETY? ONLINE HRY? NIE! TELEVÍZOR!

Robert David, foto: Ramon Leško

Moderný životný štýl výrazne zmenil aj spôsob trávenia voľných chvíľ. Iste, deti ešte stále chodia na zmrzlinu, výlety či kúpalisko. Medzi najčastejšími aktivitami je však už aj množstvo podujatí vnútri.

Najprv klasika: v Bratislave sa v lete dá ísť na pekný výlet loďou, bicyklom alebo ako peší turista. S deťmi sa dá stanovať, opekať alebo sa schlaďiť na kúpalisku či v prírodnom jazere. Dobrodružné sú plavby loďou. Napríklad k zrúcaninám Hradu Devín, panoramatická plavba popod bratislavské mosty alebo trasa do Čunova so zastávkou v Danubiane. Tam dokonca až do októbra fungujú tvorivé dielničky. A turistika? Okrem frekventovanej Koliby, Železnej studienky alebo v Areáli Pod horárňou Krasňany si môžete spraviť opekačku aj na salaši Biofarmy Príroda v Stupave. Ak, samozrejme, nezostanete doma, pretože na prvých troch miestach trá-

venia prázdnin sú celkom iné aktivity.

Podľa prieskumu totiž trávia deti s rodičmi voľný čas najčastejšie sledovaním televízie (to potvrdilo až 90 percent opýtaných rodín!), pozeraním DVD a hraním spoločenských hier. Takéto prázdninové aktivity sú v rebríčku obľúbenosti pred online hrami, konzolovými hrami či kanálom YouTube, až potom prichádza rad na hry vonku, futbal či plávanie! „Tie hry, našťastie, aspoň udržiavajú v rodine sociálny kontakt,“ tvrdí psychológ Jozef Čuha a dodáva: „Ide o komunikáciu, reč tela, ale aj emócie a získanie spätnej väzby. Keď dieťa prehrá s počítačom, môže tresnúť po klávesnici, a nič sa neudeje. Pri spoluhráčoch sa musí naučiť zvládať vlastné emócie a aj emócie ostatných.“ Rodičia však stále môžu ovplyvniť to, či bude dieťa tráviť čas pri počítači, bude sa hrať s kamarátmi nejakú stolovú hru alebo vybehne von.

Ďalšia diera namiesto štadióna

Text a foto: Robert David

Jám po bývalých športoviskách máme v Bratislave viac než dosť. Okrem kráteru na bývalom futbalovom Tehelnom poli ľudia zvedavo chodia aj popri ploche bývalého cyklistického štadióna.

Starší Bratislavčania spomínajú na tradíciu: okúpať sa na kúpalisku, potom ísť na zmrzlinu a pritom sledovať tréningy dráhových cyklistov. Na štadióne vyrástol aj olympijský víťaz Anton Tkáč a trénovalo tu mnoho ďalších medailistov zo svetových šampionátov. Pred piatimi rokmi však cyklistický štadión zbúrali a miesto malo byť súčasťou rekonštrukcie zimného štadióna. Projektov bolo viac - mal tu byť park, ale aj nové športovisko. Namiesto novej stavby tu však už dlhé roky rastie len burina a ľudia môžu iba odhadovať, čo tam vlastne bude. Tak sme sa na to pozreli bližšie.

Samospráva Nového Mesta musela najprv požiadať magistrát o zverenie areálu do vlastnej správy. Potom predložila zámer na vybudovanie športového parku, ktorý bol podporený posudkom na vplyvy na životné prostredie. Celkové náklady na obnovu a vybudovanie moderného areálu sa plánujú na celý jeden milión eur. V týchto dňoch sa má začať s výstavbou, v júni 2016 by mal byť areál opäť funkčný a sprístupnený. Zatiaľ to však na čulý stavebný ruch vôbec nevyzerá.

Podľa architektonického zámeru tu má byť postavená nová cyklistická dráha, ale aj lezecká stena, tenisové kurty, amfiteáter, kaviarne a jazierko. K tomu zeleň, parkovacie miesta a nejaké budovy. Nové Mesto získalo na projekt pol milióna eur z grantu Nórskeho finančného mechanizmu. Otázkou však zostáva, kedy sa tie financie začnú aj reálne využívať.

NOŽNICOVORUKÝ EDWARD z Karlovky

Text a foto: Gabi Halmová

Vždy, keď idem okolo „zelenej zoo“ v Karlovej Vsi Nad Lúčkami, teším sa, že niekto uprostred panelákového džungľe robí niečo pre druhých.

Juraj Halgaš tento nezvyčajný výtvor nespravil pre peniaze ani pre slávu, ale jednoducho pre potešenie. Začal v roku 1998. Obyčajný priestor s trávnikom pri svojej garáži zmenil na nepoznanie. Kriky premenil

na zvieratká. Nájdete tu žirafu, tučniaky, korytnačku, ťavu, ale aj káčera - konkrétne „stryka Držgroša“, ktorý mal aj okuliare, no niekto ich zničil.

„Bol tu aj veľký slon, ale vyschol, tak teraz musím čakať tri roky, a bude nový,“ hovorí Juraj Halgaš a usilovne strihá kriky.

Nemá sponzorov, no s vtipom dodáva, že ho sponzoruje manželka, ktorá platí vodu.

Všetko robí sám, pomáha mu len jeho predstavivosť. Nemá žiadnu šablónu ani iné pomôcky. Ker si najprv „ohmatá“ a potom začne strihať. Najťažšie sa mu vraj strihal krokodíl. Nikoho neprekvapí, že ho mnohí volajú „Nožnicovoruký Edward“.

„Ono je to pekné, len stále treba strihať, viazať, hnojiť a dosádzať, lebo niektoré kriky aj vysychajú. Je to nekonečný kolotoč. Či ma to baví? Áno, stále ma to baví,“ odvetil s úsmevom a vošiel do garáže.

Žijú naozaj spolu

Barbora Drabková, foto: Martin Driensky

Obyvatelia niektorých blokov na Vajnorskej a Bartošovej ulici dostali pred mesiacom nečakanú výzvu. Dvakrát týždenne sa mohli (len tak) stretnúť na moderovanej rannej joge alebo iných aktivitách na dvore vlastného domu.

Priestor využilo niekoľko

zvedavých nájomníkov, ale tým sa prekvapivé výzvy neskončili. Zrazu na ich dvore niekto vymaľoval detské preliezačky, lavičky, a to nie je zďaleka všetko. Zisťovali sme, kto sa takto potichu stará o susedský blahobyt a prečo.

„Celý nápad je o komunit-

nom priestore na dvore, kde sa postupne začnú diať spontánne aktivity,“ hovorí Paulína Böhmerová, obyvateľka Vajnorskej ulice a „tajomná“ aktivistka. „Nepáčilo sa mi, ako sa na našom dvore nekomunikuje, každý sa stará len o svoje vlastné záujmy, ľudia sa hádajú a nie sú schopní sa rozprávať. A tak som sa rozhodla, že sa pokúsím o nejakú zmenu. Požiadala som o grant v programe Nadácie Orange Šanca pre váš región 2015 a s okresaným rozpočtom sme ho dostali.“

Upratoval aj starosta

V rámci možnosti sa snaží každý týždeň zrealizovať aspoň jeden workshop, aktivitu, tvorivú dielňu, na ktorú by obyvatelia dvora mohli prísť.

Paulína Böhmerová vyťahla na dvor mamy s deťmi.

„Zatiaľ sme zrealizovali brigádu so starostom, ktorú miestny úrad podporil materiálom, odvozom odpadu, a dokonca si to s nami starosta aj celé odpracoval. Zapojila sa hneď aj prvá desiatka skvelých susedov. Následne sme natierali lavičky, preliezačku, vyčistili piesok pre deti aj zanesenú kanalizáciu. Mali sme cvičenie jogy, detský workshop dramatickej výchovy. Do konca septembra by sa mali uskutočniť

ešte ďalšie tvorivé dielne.“

Sused, spoznaj suseda

„Nechcem nič robiť potichu, naopak, dúfam, že postupne sa zapojí čo najviac susedov a projekt bude žiť vlastným životom. Cieľom je, aby ľudia spolu komunikovali, našli si spoločné záujmy, koničky, začali vytvárať spoločné hodnoty a starali sa spolu o priestor okolo seba. Ja som totiž presvedčená, že len tak má náš život zmysel.“

Brigády tu nie sú ničím výnimočným.

Na hrádzi pozor na hady!

MUDr. Iveta Hasová

Máte strach z hadov? Potom by ste mali byť opatrní, keď sa budete prechádzať alebo športovať na petržalskej hrádzi. Posledné týždne si toto miesto obľúbili naše najrozšírenejšie hady, užovky stromové. Užovky milujú listnaté lesy a krovinaté háje, ktoré sú blízko vody. Dunajská hrádza je pre ne skvelým zátisím, kde nájdu všetko, bohužiaľ, aj športovcov.

Stretnúť dvojmetrového hada, ako sa vyhrieva v tráve či rovno na betónovej cestičke, nie je práve príjemné. V podvečerných hodinách prechádzajú krížom-krážom hrádzou k vode aj rôzne vzácne chrobáky, ktoré často končia pod kolesami cyklistov. Hada však len tak neminiete. Zbytočne preto neriskujte.

Hoci užovka nie je jedovatá, uhryznúť vás môže. V takom prípade použite čistú vodu, napríklad z vašej cyklistickej fľaše, a ranu aspoň provizórne vydezinfikujte. Snažte sa dostať čo najskôr domov. Ďalej už nešportujte, aby ste zbytočne neprekrvovali oblasť rany, ktorá sa môže zapáliť. „Ak nemáte citlivú pokožku, rana na koži by sa vám mala zahojiť do niekoľkých dní,“ hovorí dermatologička MUDr. Iveta Hasová. Ak vám miesto opúcha, mení farbu, prípadne cítite abnormálne svrbenie, navštívte svojho lekára.

(bd), foto: Miro Košířer, archív

Nápad sa neujal

Bratislavský primátor Ivo Nesrovnal sa hrdil tým, že našiel recept na to, ako bezdomovcom znemožniť spať na lavičkách. Ako sme sa však presvedčili, recept v podobe strednej železnej priečky krížom cez lavičku problém nevyriešil. Bezdomovcom prekážka vôbec nerobí problém a na lavičkách spokojne spávajú ďalej. Finančné prostriedky za super nápad tak vyleteli hore komínom? Text a foto: (mk)

STRUČNE

Chcete hrať hokej?

Je veľa ľudí, ktorí síce nie sú profesionálni športovci, ale šport milujú a radi si zmerajú medzi sebou sily. Taký je aj hokejový tím MAD VIPERS (Šialené zmije) z Ružinovskej amatérskej hokejovej ligy. Minulú sezónu sa im podarilo vyhrať play-off a túto sezónu nechcú zaostávať. Ak sa chcete pridať k tímu, musíte absolvovať skúšobný tréning, aby chlapci zistili, čo vo vás je. Kontakt nájdete na www.madvipers.sk.

(gh)

Nad lomom sa kopia odpadky

Zjari tohto roka sa mladí obyvatelia ulice Nad lomom (oproti Lafranconi) dohodli a zorganizovali brigádu na skrášenie svojho okolia. Počas jednej soboty vyzbierali až 18 vriec odpadkov, ktoré hzdili novovybudovaný zelený parčík lemujúci po dĺžke celú ulicu Nad lomom. Potom tu chvíľu bolo pekne a čisto. Netrvalo však dlho, a odpadky

sa opäť začali kopíť pri ozdobných kričkoch aj na trávniku. Mimochodom, v istých jeho častiach vyrástli medzičasom bodliaky takmer do dvojmetrovej výšky a tiež špatia celkový dojem z tunajšej, inak celkom príjemnej zelene. Oproti súkromnej nemocnici stoja kontajnery na separovaný odpad. Žiaľ, zrejme nestačia pre také početné obyvateľstvo

v tejto časti Bratislavy. A tak sa v nich PET fľaše, fľašky od piva a papiere stále kopia.

Text a foto: (eš)

Bratislavské rožky

Delikatesa, ktorá valcuje aj francúzske croissanty

Barbora Drabková, foto: archív V. V.

Prvá zmienka o tomto sladkom pečive je z roku 1785. Ponúkala ich malá cukráreň na dnešnom Hviezdoslavovom námestí. Odvtedy prešli rožky storočiami aj žalúdkami urodzeného panstva na cisárskych dvoroch. Komunisti ich výrobu zastavili, ale dnes sú opäť v kurze. Stali sa pochúťkou bohatých aj chudobných.

Z Bratislavských rožkov majú radosť aj samotní výrobcovia. „Je to špecifické pečivo chránené známkou

a certifikátom Európskej únie,“ hovorí Vladimír Volf, majiteľ Pekárne na Kolibe. „Sú jedinečné zložením aj plnkou. Ľudia sú na ne hrdí. Majú v Bratislave svoje postavenie, ktoré nedokážu pokoriť ani najlepšie francúzske croissanty alebo talianske sladké dezerty.“

Zručný pekáč a cukrár sa vraj spozná podľa toho, ako ich vie upiecť. „Je to pomerne pipľavá a náročná manuálna práca,“ hovorí V. Volf. „Pri nej sa ukáže, aký je človek šikovný

Vladimír Volf

v práci s cestom a plnkami. Rožky sa musia ešte niekoľkokrát potierať vajíčkom, aby mali to charakteristické mramorovanie, keď sa neskôr upečú.“

Najviac objednávok vraj prichádza z bratislavských kaviarní, no nepohrnú nimi ani svadobčania. „V našej pekári ich balíme aj turistom na cestu domov. Chutia im orechy, ale hlavne mak. Sú krajiny, kde sú výrobky z maku zakázané. Naši zákazníci, ktorí cestujú do Austrálie alebo Ameriky s tým však problém nemajú.“ Vladimír Volf by bol rád, keby sa v Bratislave zaviedla rovnaká tradícia,

DOBRÚ CHUŤ

Recept na Bratislavské rožky

SUOVINY: 45 dkg múky, 5 dkg práškového cukru, 12,5 dkg masla, 6 dkg masti, 1 dkg soli, 2,5 dkg droždia (stačí iba nadrobiť do cesta), 1 vaječný žltok, asi 1,5 dl studeného mlieka (pridávať postupne)

POSTUP: Hotové cesto rozvaľkáme na hrúbku približne 2 mm. Pridáme makovú alebo orechovú plnku podľa chuti a vytvárame rožok. Pečieme asi 10 minút pri teplote 180 – 190 stupňov.

(Zdroj: OZ Bratislavské rožky)

ako majú napríklad Angličania. „Dať si čaj o piatej s koláčikom je u nich storočný zvyk. Bolo by fajn, keby aj

Bratislavčania konzumovali k pravidelnej poobednej kávičke napríklad Bratislavské rožky.“

Vedeli ste, že...

...Bratislavské rožky musia obsahovať až 40 % plnky?

...výrobok musí byť lesklý, parcelovaný a mramorovaný?

...v tradičnej receptúre sa nesmú používať žiadne prídavné látky a ochucovadlá?

...ide o manuálnu výrobu, rožky nesmie vyrábať stroj?

...orechové rožky majú tvar céčka, makové sú ako podkovička?

...po upečení vydržia čerstvé až päť dní?

PORADŇA

Dnes ráno s plačom

Máte doma čerstvého škôlkara alebo prváčika a ste zdesení, čo bude zajtra, keďže dnes ráno sa to nezaobišlo bez krokodílich slz? Sú dve možnosti. Bol to počiatočný šok a zajtra už bude všetko v poriadku. Druhá možnosť je, že to bude rovnaké.

Ak dnešný nástup do školy sprevádzal plač, počítajte s tým, že to môže ešte nejaký ten deň trvať. Dieťa pochopí, že nastala nová etapa v jeho živote. Zistí, že sú tam aj iné deti, noví kamaráti, že im je spolu fajn. Dôležité je sa s dieťaťom rozprávať. Vysvetlí mu, že tak ako mama s otcom chodia do práce, prípadní starší súrodenci

do školy, ono skrátka musí chodiť do škôlky, aj keď mu je smutno. Že si ho pridete popoludní vziať späť domov, že sa na neho tešíte a ľúbite ho. Že to nie je odlúčenie rovnajúce sa trestu.

Ak však vaše dieťa dlhodobo plače a nechce chodiť do škôlky, odporúčam vyhľadať detského psychológa, prípadne psychiatra. Z mojej skúsenosti – deti, ktoré opakovane odmietajú chodiť do škôlky, majú buď problém v kolektíve so spolužiakmi, alebo s učiteľkou. Alebo sú viac hanblivé a bojzlivé, prípadne nie sú zvyknuté byť dlhší čas bez mamy.

MUDr. Lucia Vašková
detská psychiatrička

KRIMI

Na cestách bolo dnes v ranných hodinách mimoriadne rušno. Príslušníkom mestskej polície každoročne začiatkom nového školského roka pribúdajú ďalšie povinnosti.

Mestskí policajti zabezpečujú priechody pre chodcov pred vybranými základnými školami v hlavnom meste. Aj počas tohto školského roka budú mestskí policajti tieto aktivity zabezpečovať v okolí 20 základných škôl v ranných, prípadne popoludňajších hodinách.

„Mestská polícia robí takéto aktivity už niekoľko rokov preto, aby sa deti za svojimi školskými povinnosťami dostali včas a hlavne bez úrazu,“ vysvetľuje hovorca bratislavskej mestskej polície Peter Pleva. (ĽS)

Galéria v byte

Urobiť galériu v byte bol nápad Andreja Jaroša, pretože výstavné priestory v meste sú pomerne drahá záležitosť.

Spolu s ďalším nadšencom umenia našli veľkometrážny byt, ktorý mohli rozdeliť na súkromnú a spoločenskú časť. Tá spoločenská je zároveň aj výstavný priestor a má multifunkčné využitie. Vo svete funguje takýto model už roky. Galeristi tu dávajú priestor hlavne mladým slovenským umelcom a absolventom. Postupne majú v pláne vystavovať aj tvorbu zahraničných autorov, aby získali medzinárodné renomé. Ak má niekto záujem, môže si niektoré dielo aj kúpiť. Je to jedinečná možnosť, aby bežný človek videl, ako dielo vyzerá doma, mimo galérie.

Napríklad v kuchyni či obývačke. Toto klasické galérie nemôžu návštevníkovi poskytnúť. Hoci ide o súkromnú galériu v súkromnom byte, navštíviť ju môžete aj vy. Otvorené je denne a vstup je voľný – stačí zazvoniť.

Momentálne je tu inštalovaná skupinová fotografická výstava MODERNA.

(gh), foto: Mária Švarbová

